

**עין משפט
גרי מצוה**

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא

אמרו פשתן בשלישי רב רבי מי לא עבדי ליה. בשלמא חי מוקמינן רישא בשלישי וזוטר וכן פשטן בשלישי וזוטר וזענין זיה בהגבהה משום שאין דרכו נמשיכה כלל אבל שאר דברים אע"פ שדרכן בהגבהה נקנית נמי נמשיכה אכל השתא דמוקמינן בשלישי רב רבי אמחי פשתן חיני נקנה אלף עד שיטלטלו דהיינו בהגבהה והא אורחיה נמשיכה כיון שהוא בשלישי רב רבי: **ראשון** ראשון קנה. פ"ה דלא מני למיפק מסיפא דקמני ברשות לוקח כיון שקיבל עליו מוכר קנה דאיכא לאוקומי כשנתמלה המדה ואין נראה לר"י דלא מני למימר דאיידי כשנתמלה המדה דל"כ ליתני כהני דבבא דסרסור ולמני כהני דבבא ובחלזר שאינו של שניהן וברשות לוקח כ"ו ומוכר לא נחא ליה למיפק מסיפא כיון דמני פריך מרישא:

מסורת הש"ס

(א) כ"ה דף ק"א: ד"ה קמין ק"ה
(ב) כ"ה דף ק"ב: ד"ה קמין ק"ה
(ג) כ"ה דף ק"ג: ד"ה קמין ק"ה
(ד) כ"ה דף ק"ד: ד"ה קמין ק"ה
(ה) כ"ה דף ק"ה: ד"ה קמין ק"ה
(ו) כ"ה דף ק"ו: ד"ה קמין ק"ה
(ז) כ"ה דף ק"ז: ד"ה קמין ק"ה
(ח) כ"ה דף ק"ח: ד"ה קמין ק"ה
(ט) כ"ה דף ק"ט: ד"ה קמין ק"ה
(י) כ"ה דף ק"י: ד"ה קמין ק"ה
(יא) כ"ה דף ק"יא: ד"ה קמין ק"ה
(יב) כ"ה דף ק"יב: ד"ה קמין ק"ה
(יג) כ"ה דף ק"יג: ד"ה קמין ק"ה
(יד) כ"ה דף ק"יד: ד"ה קמין ק"ה
(טו) כ"ה דף ק"טו: ד"ה קמין ק"ה
(טז) כ"ה דף ק"טז: ד"ה קמין ק"ה
(יז) כ"ה דף ק"יז: ד"ה קמין ק"ה
(יח) כ"ה דף ק"יח: ד"ה קמין ק"ה
(יט) כ"ה דף ק"יט: ד"ה קמין ק"ה
(כ) כ"ה דף ק"כ: ד"ה קמין ק"ה

הנהגות הב"ה

(א) גביהו פשתן מחביו הי"ד
לא קנה: (ב) שם דף ק"א
נחמלה המדה דביעי ענין:
(ג) ר"ה ד"ה ויהי פירות
וכ"ו מוקמיליג בספא:
(ד) ר"ה ט"ו ט"ו הלך אפי'
אם קנה: (ה) ר"ה מלחמ'
וכ"ו ע"ד למפק דקמני פ"ל
והיתא ה"ה מתקן: (ו) בא"ד
ולא נתמלה המדה אין יכול
וכ"ו לגביהו העלוונה
נתמלה:

מוסף רש"י

בהמה גסה נקנית במסירה. כגלה מתפרס אמה ללוקח חספסר או כשפירא אבל חספסר לא מקילי דל"ן דרכה כ"ק להליכא לפני וקומיני כה"ל. והדקה בהגבהה. ולא בהמשיכה. ויכול לחזור בו אפילו בסאה אחרונה. ואע"פ שמקנה ליה משיכה דכליה מה מקח הוא ועד מקנה כולה לא קני מיד ודוק המגביהין מקחן אין מגביהין ע"מ להחזירו בתקום שגביהו אלא מגביהו והוא לו וטולו לרשותו והלך נקט ממקום למקום והיינו דקפריך חי הכי אימא סיפא כי דבשלמא לדידי דמוקמינן לה אפי' בשלישי וזוטר איכא לפלוגי בין רישא לסיפא נמשיכה כל שהוא כדפרשימי אלא לדידך דמוקמת נמי לרישא בשלישי רב רבי איכא לפלוגי בין רישא לסיפא אלא דברישא המשיכה דרגליה ליהוים שלישי רב רבי ובפשתן לא מהניא נמשיכה **בבא בתרא ד"ה עבדי**. כמו פירות נמשיכה ומהי כ"ו נמי משיכה [כן נראה ש"ט' וזענין ועיקר]: **שאי פשתן דמשמטיט**. שמחליק ואין יכולין לעשות ממנו משאיות גדולות הלכך בעי הגבהה דדרכו כ"ק. ורבינו מנחם פ"י שאני פשתן דמשמטיט כיון שאם ישמשך מתנתק אין דרכו להמשך לפיכך קני בעלגול ופי' הלשון הוא איכא לאוקומה אפי' בשלישי רב רבי ואפי' הכי ליתיה נמשיכה אלא בהגבהה משום שישנה נמשיכה: ה"ג פירושי רבנו מנחם פ"ה **בהמה גסה נקנית במסירה והדקה בהגבהה רב ר"מ ר"י שמואל** כן אלעזר ומה"א **בהמה דקה נמשיכה** והא **בהמה דקה דרבי הגבסה** היא וטו **חכמים נמשיכה** ומשנה היא כפ"ק דקידושין. ומדרבנן קפריך דבהמה דקה מיקניא נמי נמשיכה ואע"ג דבת הגבסה היא: **דסרפא**. מסתרכת ומתדבקת בגליה בקרקע ולא אפשר בהגבהה כי אם בקושי הלכך אורחה נמשיכה. ורבינו מנחם פירש דקרבא שורטת מלשון שרוך נעל (בגלגלית יד): **כור כשלישי אני מוכר** כ"ג. ד"ה היא לו למעות כנגד דמי הכור ולא נתחיון שיהא זה קונה פחות מכור ולא יומר מכור אלא כור כגלגלית ומהני לו לא פחות ולא יותר הלכך (ו) אם משך ואפי' בשלש פירות לוקח ובעליו של לוקח לא קנה עד שיהא הכור מחדו כולו דהכל מדידה מעכבא הואיל והקפיד במכירה פחות מכור ויותר מכור ומשום הכי יכול לחזור בו מכל המכירה אפילו כשחמד לו כ"ט שאין חוזר הוא כל זמן שלא נמדד פאה אחרונה ואע"פ שמשך הכ"ט שאין אינה משיכה מעלילא דכור זה מה מקח הוא ועד דמשך כוליה לא קני דלאמרי כפרק הזהב (ב"מ דף מ"ו). דהיא דמכר לו חמור כפרה ועלה ומשך את הפרה ולא משך את הטלה שניהם יכולין לחזור בהם משום דלא היו משיכה מעלילתא ומתמינן דקמני משך ולא מדד קנה היינו כשמקנה לו כל העבילה כמות שהיא והמדידה גלוי מילתא כגמלא היא להודיע כמה מכר: **ראשון ראשון קנה**. שכל אחד מכירה בפני ענהו היא. ובגין דהיא מדה מילוקח ובסימטא דקני ליה כליו א"ג ברשות מוכר ובגין דאמר ליה מעיקרא יקנה לך כלך ברשותי: **סא שמע**. משום דפרכינן מינה טובא כשמעמין לעיל לא קאמר מימיני: מלאתי גירסא זו על העיקר בפירושי רבנו מנחם איש רומי פ"ה **אם היסה המדה של אחד מהן ראשון ראשון קנה ואע"ג דלא נתמלאת המדה הכא כמאי עסקינן בדאמר ליה אין כ"ב כלעים לוג כסלע אני מוכר לך וכדאמר רב כהנא שנתום היו כהן הכא נמי כ"ו**. וכן עיקר דמהיה רישא שיך למיפקר (ה) הא דקמני כה בהגדה עד שלא נתמלאת המדה למוכר כ"ו אבל במדה של אחד מהן לא חיישינן לנתמלאת המדה אלא ראשון ראשון הגבסה בכליו של לוקח קנה לוקח דאפי' בחצי מדה שהיא חסירה ואין ידוע כמה יש הואיל ולא נתמלאת (ו) אין יכול לחזור בו ואע"ג דא"ל כור אני מוכר לך ביתא או פאה אני מוכר לך ביתא כל שכן הכא דזנין ליה כור ומדד כ"ט שאין מלאין שקנה כל מדה ומדה כשנתמלאת וקאשי לתרווייהו. ופרכינן בדאמר ליה אין כ"ב כלעים לוג כסלע אני מוכר לך והיו י"ב שנתות כעין גלגלית יואלין בדופני הכלי מחוכו לסמימין כיון שמגיע השמן או הין בכל גלגלית ידוע שהוא לוג וכיון שהגיע גלגלית נתמלאת המדה קרינא זיה ודמיא ממש ככור בשלש פירות קנה פאה כסלע אני מוכר לך דקנה כל פאה ופאה הי"ג כל לוג ולוג קני כשמגיע לסמינן. ורישא דקמני חילוק בין נתמלאת ללא נתמלאת נהי נמי דמיידי כמו כסיפא בדאמר ליה אין כ"ב לוג כסלע אפי' הכי לא קני לוקח ראשון ראשון המגיע לסמינן דכיון דבמדה שאינה של שניהן עסקינן והוא רוזה למדוד ולמלאותה כולה הרי היא מושאלת לו עד שיגמור את מדידתו דלא היא שאולה ללוקח עד שנתמלאת כדפרשימי לעיל (פ"ה). דעל מנת קן שאולה שיהיו זה למדידה זה לקחתה משתמלתא לפספה ככליו או ברשותו. והכי דקפריך כספריים שלנו מסיפא דקמני ברשות לוקח כיון שקיבל כ"ו לאו פירכא היא כלל דהםם שהקנה לו כל התנואה מיידי דקני ליה רשותא בלא מדידה כדקמני נמי מתני' (פ"ד). משך ולא מדד קנה ועוד אדרבה הוה ליה לפרוכי ממתמינן דקמני כהיה משך ולא מדד קנה דאילו התם לא מדד כלל ואפי' הכי קנה ועוד שניווא דקמני ליה לשון כספריים דלא מפרשי דכהני מיידי דקאמר אין כ"ב לוג כסלע ללא שניווא הוא דמה מהניא שנתות איכא דאמר ליה קמה אין אני מוכר לך אפי' אם מדד לו הין כ"ב לוגין לא קני לשמואל עד דאמר בהדיא הין כ"ב לוג כסלע אני מוכר לך: **דאמר רב כהנא**. נמכתת מנחותי: **שנתום** היו כהן. של קדש עד כאן לפר עד כאן לאלל עד כאן לכבש כולמר סימנים למתחזי ההין לפר ושלשית ההין לאלל ורביעיית ההין לכבש יין: **הסוכר אם הפועל**. ועמין לו שכרו עכשיו בניסן כדי לעשות עמו בגורן: **היום בדינר**. כלומר כל יום של ימות הגורן בדינר ועמין לו עכשיו ל' דינר ל' דינר ימי הגורן. ולא גרסינן מהיום בדינר כפי רבנו מנחם: ולגורן

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא
אמרו פשתן בשלישי רב רבי מי לא עבדי ליה. בשלמא חי מוקמינן רישא בשלישי וזוטר וכן פשטן בשלישי וזוטר וזענין זיה בהגבהה משום שאין דרכו נמשיכה כלל אבל שאר דברים אע"פ שדרכן בהגבהה נקנית נמי נמשיכה אכל השתא דמוקמינן בשלישי רב רבי אמחי פשתן חיני נקנה אלף עד שיטלטלו דהיינו בהגבהה והא אורחיה נמשיכה כיון שהוא בשלישי רב רבי: **ראשון** ראשון קנה. פ"ה דלא מני למיפק מסיפא דקמני ברשות לוקח כיון שקיבל עליו מוכר קנה דאיכא לאוקומי כשנתמלה המדה ואין נראה לר"י דלא מני למימר דאיידי כשנתמלה המדה דל"כ ליתני כהני דבבא דסרסור ולמני כהני דבבא ובחלזר שאינו של שניהן וברשות לוקח כ"ו ומוכר לא נחא ליה למיפק מסיפא כיון דמני פריך מרישא:

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא
אמרו פשתן בשלישי רב רבי מי לא עבדי ליה. בשלמא חי מוקמינן רישא בשלישי וזוטר וכן פשטן בשלישי וזוטר וזענין זיה בהגבהה משום שאין דרכו נמשיכה כלל אבל שאר דברים אע"פ שדרכן בהגבהה נקנית נמי נמשיכה אכל השתא דמוקמינן בשלישי רב רבי אמחי פשתן חיני נקנה אלף עד שיטלטלו דהיינו בהגבהה והא אורחיה נמשיכה כיון שהוא בשלישי רב רבי: **ראשון** ראשון קנה. פ"ה דלא מני למיפק מסיפא דקמני ברשות לוקח כיון שקיבל עליו מוכר קנה דאיכא לאוקומי כשנתמלה המדה ואין נראה לר"י דלא מני למימר דאיידי כשנתמלה המדה דל"כ ליתני כהני דבבא דסרסור ולמני כהני דבבא ובחלזר שאינו של שניהן וברשות לוקח כ"ו ומוכר לא נחא ליה למיפק מסיפא כיון דמני פריך מרישא:

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא
אמרו פשתן בשלישי רב רבי מי לא עבדי ליה. בשלמא חי מוקמינן רישא בשלישי וזוטר וכן פשטן בשלישי וזוטר וזענין זיה בהגבהה משום שאין דרכו נמשיכה כלל אבל שאר דברים אע"פ שדרכן בהגבהה נקנית נמי נמשיכה אכל השתא דמוקמינן בשלישי רב רבי אמחי פשתן חיני נקנה אלף עד שיטלטלו דהיינו בהגבהה והא אורחיה נמשיכה כיון שהוא בשלישי רב רבי: **ראשון** ראשון קנה. פ"ה דלא מני למיפק מסיפא דקמני ברשות לוקח כיון שקיבל עליו מוכר קנה דאיכא לאוקומי כשנתמלה המדה ואין נראה לר"י דלא מני למימר דאיידי כשנתמלה המדה דל"כ ליתני כהני דבבא דסרסור ולמני כהני דבבא ובחלזר שאינו של שניהן וברשות לוקח כ"ו ומוכר לא נחא ליה למיפק מסיפא כיון דמני פריך מרישא:

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא
אמרו פשתן בשלישי רב רבי מי לא עבדי ליה. בשלמא חי מוקמינן רישא בשלישי וזוטר וכן פשטן בשלישי וזוטר וזענין זיה בהגבהה משום שאין דרכו נמשיכה כלל אבל שאר דברים אע"פ שדרכן בהגבהה נקנית נמי נמשיכה אכל השתא דמוקמינן בשלישי רב רבי אמחי פשתן חיני נקנה אלף עד שיטלטלו דהיינו בהגבהה והא אורחיה נמשיכה כיון שהוא בשלישי רב רבי: **ראשון** ראשון קנה. פ"ה דלא מני למיפק מסיפא דקמני ברשות לוקח כיון שקיבל עליו מוכר קנה דאיכא לאוקומי כשנתמלה המדה ואין נראה לר"י דלא מני למימר דאיידי כשנתמלה המדה דל"כ ליתני כהני דבבא דסרסור ולמני כהני דבבא ובחלזר שאינו של שניהן וברשות לוקח כ"ו ומוכר לא נחא ליה למיפק מסיפא כיון דמני פריך מרישא:

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא
אמרו פשתן בשלישי רב רבי מי לא עבדי ליה. בשלמא חי מוקמינן רישא בשלישי וזוטר וכן פשטן בשלישי וזוטר וזענין זיה בהגבהה משום שאין דרכו נמשיכה כלל אבל שאר דברים אע"פ שדרכן בהגבהה נקנית נמי נמשיכה אכל השתא דמוקמינן בשלישי רב רבי אמחי פשתן חיני נקנה אלף עד שיטלטלו דהיינו בהגבהה והא אורחיה נמשיכה כיון שהוא בשלישי רב רבי: **ראשון** ראשון קנה. פ"ה דלא מני למיפק מסיפא דקמני ברשות לוקח כיון שקיבל עליו מוכר קנה דאיכא לאוקומי כשנתמלה המדה ואין נראה לר"י דלא מני למימר דאיידי כשנתמלה המדה דל"כ ליתני כהני דבבא דסרסור ולמני כהני דבבא ובחלזר שאינו של שניהן וברשות לוקח כ"ו ומוכר לא נחא ליה למיפק מסיפא כיון דמני פריך מרישא:

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא
אמרו פשתן בשלישי רב רבי מי לא עבדי ליה. בשלמא חי מוקמינן רישא בשלישי וזוטר וכן פשטן בשלישי וזוטר וזענין זיה בהגבהה משום שאין דרכו נמשיכה כלל אבל שאר דברים אע"פ שדרכן בהגבהה נקנית נמי נמשיכה אכל השתא דמוקמינן בשלישי רב רבי אמחי פשתן חיני נקנה אלף עד שיטלטלו דהיינו בהגבהה והא אורחיה נמשיכה כיון שהוא בשלישי רב רבי: **ראשון** ראשון קנה. פ"ה דלא מני למיפק מסיפא דקמני ברשות לוקח כיון שקיבל עליו מוכר קנה דאיכא לאוקומי כשנתמלה המדה ואין נראה לר"י דלא מני למימר דאיידי כשנתמלה המדה דל"כ ליתני כהני דבבא דסרסור ולמני כהני דבבא ובחלזר שאינו של שניהן וברשות לוקח כ"ו ומוכר לא נחא ליה למיפק מסיפא כיון דמני פריך מרישא:

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא
אמרו פשתן בשלישי רב רבי מי לא עבדי ליה. בשלמא חי מוקמינן רישא בשלישי וזוטר וכן פשטן בשלישי וזוטר וזענין זיה בהגבהה משום שאין דרכו נמשיכה כלל אבל שאר דברים אע"פ שדרכן בהגבהה נקנית נמי נמשיכה אכל השתא דמוקמינן בשלישי רב רבי אמחי פשתן חיני נקנה אלף עד שיטלטלו דהיינו בהגבהה והא אורחיה נמשיכה כיון שהוא בשלישי רב רבי: **ראשון** ראשון קנה. פ"ה דלא מני למיפק מסיפא דקמני ברשות לוקח כיון שקיבל עליו מוכר קנה דאיכא לאוקומי כשנתמלה המדה ואין נראה לר"י דלא מני למימר דאיידי כשנתמלה המדה דל"כ ליתני כהני דבבא דסרסור ולמני כהני דבבא ובחלזר שאינו של שניהן וברשות לוקח כ"ו ומוכר לא נחא ליה למיפק מסיפא כיון דמני פריך מרישא:

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא
אמרו פשתן בשלישי רב רבי מי לא עבדי ליה. בשלמא חי מוקמינן רישא בשלישי וזוטר וכן פשטן בשלישי וזוטר וזענין זיה בהגבהה משום שאין דרכו נמשיכה כלל אבל שאר דברים אע"פ שדרכן בהגבהה נקנית נמי נמשיכה אכל השתא דמוקמינן בשלישי רב רבי אמחי פשתן חיני נקנה אלף עד שיטלטלו דהיינו בהגבהה והא אורחיה נמשיכה כיון שהוא בשלישי רב רבי: **ראשון** ראשון קנה. פ"ה דלא מני למיפק מסיפא דקמני ברשות לוקח כיון שקיבל עליו מוכר קנה דאיכא לאוקומי כשנתמלה המדה ואין נראה לר"י דלא מני למימר דאיידי כשנתמלה המדה דל"כ ליתני כהני דבבא דסרסור ולמני כהני דבבא ובחלזר שאינו של שניהן וברשות לוקח כ"ו ומוכר לא נחא ליה למיפק מסיפא כיון דמני פריך מרישא:

